

Informatieblad

Gedetineerden als werknemer

Hoe werkt dat?

U wilt meer weten over de mogelijkheden om gedetineerden aan te nemen als werknemer. In dit informatieblad is uiteengezet wat u als werkgever kunt verwachten en wat DJI van u vraagt als u gedetineerden in dienst wil nemen.

Jaarlijks komen er in Nederland ongeveer 35.000 personen vrij na detentie. Een succesvolle re-integratie van deze ex-gedetineerden in de maatschappij vraagt om een brede aanpak. Eén van de belangrijkste onderdelen van het re-integratietraject is de voorbereiding op werk. Sommige gedetineerden kunnen in de laatste fase van hun detentie, onder voorwaarden, al aan het werk bij een externe werkgever.

Wat kunt u verwachten?

Voordelen voor werkgevers

Goede vakmensen zijn schaars. Met de kennis en praktijkervaring die gedetineerden opdoen bij de penitentiaire werk- en leerbedrijven (In-Made) kunnen zij gemotiveerde medewerkers zijn voor uw bedrijf.

Het aannemen van een gedetineerde levert daarnaast een bijdrage aan uw SROI of PSO-doelstellingen.

Verschillende werkvormen

Werk buiten de gevangenis kan op verschillende manieren worden ingevuld. Dit is afhankelijk van de wens van de werkgever, maar ook van de capaciteiten van de gedetineerde en in hoeverre er sprake is van (multi-)problematiek. Soms is de stap naar regulier, volledig productief werk nog te groot. Dan kunnen gedetineerden bijvoorbeeld ook eerst op een leerwerkplek worden geplaatst. Het is van belang om voorafgaand aan het dienstverband te bepalen welke werkvorm passend is. Dit om een juiste juridische (arbeids-)overeenkomst en bijbehorend loon vast te stellen.

U kunt ervoor kiezen om de gedetineerde rechtstreeks aan te nemen of dit via een bemiddelaar of uitzendbureau te laten verlopen.

De potentiële werknemers

Het traject

Tijdens detentie hebben gedetineerden de mogelijkheid om te werken en praktijkgerichte opleidingen te volgen bij de penitentiaire werk- en leerbedrijven (InMade). In het portfolio of cv van de gedetineerde is opgenomen over welke werkervaring, certificaten en (branche-erkende) diploma's hij beschikt. In de laatste fase van detentie kunnen gedetineerden deze kennis toepassen bij een externe werkgever.

Een gedetineerde is voor minimaal 26 tot maximaal 40 uur per week beschikbaar voor werk. Om voor werk buiten de gevangenis in aanmerking te komen, moet een gedetineerde voldoen aan bepaalde criteria. Zo moet hij onder meer gemotiveerd gedrag hebben laten zien. Ook worden slachtofferbelangen beoordeeld en meegewogen.

Verklaring omtrent gedrag (VOG)

Is een VOG verplicht voor de bij u beschikbare functie? Het verkrijgen van een VOG is niet per definitie onmogelijk voor deze doelgroep. De mogelijkheid tot het verkrijgen van een VOG moet per potentiële werknemer worden bepaald door de screeningsautoriteit Justis.

Wat verwachten wij van werkgevers?

Toezicht en begeleiding

Voordat een gedetineerde in dienst kan treden bij een werkgever maken de Penitentiaire Inrichtingen en de werkgever duidelijke afspraken over het toezicht tijdens de werkdag. Daarnaast wordt besproken in hoeverre de gedetineerde wordt begeleid bij de verschillende aspecten van het werk. Sommige gedetineerden zullen extra begeleiding nodig hebben. De juiste begeleiding kan bijdragen aan het behouden van werk als belangrijk onderdeel van de terugkeer naar de maatschappij.

Communicatie

Wij verwachten dat werkgevers open, duidelijk en tijdig communiceren met de gedetineerden en met de contactpersoon in de Penitentiaire Inrichting. Daarbij gaat het om communicatie omtrent functioneren van de gedetineerde, aan- en afwezigheid en eventuele problemen die zich voordoen. We verwachten dat werkgevers – gevraagd en ongevraagd – informatie verstrekken over de voortgang van de werkzaamheden of het traject van de gedetineerde.

Het proces

Als er een match is tussen u en een gedetineerde en u besluit dat u deze gedetineerde een werkplek wil aanbieden dan wordt beoordeeld of uw bedrijf een geschikte werkplek is. U en uw bedrijf worden gescreend door de politie en mogelijk vindt er een Creditsafe-check plaats. Daarnaast vragen wij een aantal documenten op bij u, waaronder een KvK-uittreksel en een RI&E. Als blijkt dat uw bedrijf inderdaad een passende werkplek is voor de gedetineerde, gaan we verder met u in gesprek over de wensen en voorwaarden van het traject.

De overeenkomsten

De afspraken tussen de werkgever, de gedetineerde en DJI worden vastgelegd in een aantal overeenkomsten:

- 1) DJI sluit een overeenkomst met u, waar algemene afspraken in worden opgenomen. Zo verwacht DJI dat u open staat voor (on-)aangekondigde controles op de werkplek en dat u open en tijdig communiceert over de voortgang van het traject en eventuele incidenten. Daarnaast wordt in deze overeenkomst verduidelijkt dat u een werknemer in dienst neemt met een justitiële titel. Het penitentiaire recht gaat te allen tijde voor op het arbeidsrecht. Dit houdt onder andere in dat het traject van de gedetineerde voortijdig kan worden beëindigd als hij niet meer voldoet aan de voorwaarden voor werken buiten de gevangenis.
- 2) DJI sluit ook een overeenkomst met u en de gedetineerde, waar specifieke afspraken over het individuele traject van de gedetineerde in worden vastgelegd. Denk daarbij aan afspraken over werktijden en loon.
- 3) U bent verantwoordelijk voor het opstellen van een tijdelijke (arbeids-)overeenkomst tussen uw organisatie en de gedetineerde conform de aard van de werkzaamheden. DJI is geen partij in deze (arbeids-)overeenkomst. Het advies is om deze tijdelijke (arbeids-)overeenkomst te allen tijde van rechtswege te laten aflopen bij (voortijdige) beëindiging van het traject.

Na vaststelling en ondertekening van de verschillende overeenkomsten kan de gedetineerde bij u aan de slag!

Mocht u vragen hebben, dan kunt contact opnemen via ex-made@dji.minjus.nl. We kunnen dan zo nodig ook zorgen voor de contactgegevens van de Penitentiaire Inrichting waar u afspraken mee wil maken.

Dit informatieblad is een publicatie van:
Dienst Justitiële Inrichtingen
Postbus 30132
2500 GC Den Haag

Aan dit informatieblad kunnen geen rechten worden ontleend. DJI aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten in dit informatieblad.

© Dienst Justitiële Inrichtingen, januari 2025